

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 142/04-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2004 predbežne prerokoval sťažnosť J. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci porušenia ich základných práv upravených v čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 až 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ich práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 2 C 228/03-36 z 8. januára 2004 a uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 5 Co 48/04 z 26. marca 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. a E. Ď. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2004 doručená sťažnosť J. a E. Ď., obaja bytom S. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci porušenia ich základných práv upravených v čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 až 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj ich práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol k Dohovoru“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2

C 228/03-36 z 8. januára 2004 a uznesením Krajského súdu Žilina (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 48/04 z 26. marca 2004, ktorými uvedené súdy nepriznali sťažovateľom oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy. Namietajú, že súdy vôbec nezohľadnili ich „ťaživú sociálnu situáciu“, argumentujúc ich nízkym príjmom 9 527 Sk mesačne, v ktorom je zahrnutý aj ich prenájom poľnohospodárskej pôdy, a tým, že z dvoch rodinných domov, ktorých sú vlastníkami, je jeden postavený v roku 1995 a je doteraz neobývatel'ný, bol kúpený iba ako východisko na zrušenie stavebného sporenia jedného zo sťažovateľov.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Zamietnutím žiadosti navrhovateľa o odpustenie, resp. zníženie súdnych poplatkov a pridelenie bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov, vo veci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, podľa § 11, § 13 OZ, došlo k porušeniu základných práv sťažovateľov, podľa čl. 19, odst. 1, 2, čl. 39, odst. 1, 2, čl. 46 odst. 1, 2, 3, Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd RE. Uznesenie Krajského súdu v spojení s uznesením Okresného súdu sa zrušuje

Krajský súd v Žiline je povinný nahradiť sťažovateľom trovy spojené s týmto konaním.“.

Súčasne sťažovatelia požiadali o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť nie je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde prípustná, ak sťažovateľ nevyužil opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd odmietol pre neprípustnosť sťažnosť sťažovateľov, keďže je toho názoru, že sťažovatelia majú/mali k dispozícii účinné prostriedky ochrany svojich základných práv v systéme všeobecného súdnictva.

Čo sa týka porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu, ústavný súd uvádza, že zo samotného rozhodnutia sp. zn. 5 Co 48/04 z 26. marca 2004, ktorým krajský súd nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vyplýva, že tento súd zhodnotil osobné a majetkové pomery sťažovateľov takto:

„Okresný súd riadne zistil pomery navrhovateľov tom smere, či nie je im možné priznať oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že pomery navrhovateľov oslobodenie od súdnych poplatkov neumožňujú, s ktorým názorom sa stotožnil i odvolací súd, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil. Z preskúmaného spisového materiálu okresného súdu mal preukázané, že navrhovatelia majú príjem Sk 9.527,- mesačne, okrem toho sú vlastníkami dvoch rodinných domov a majú ešte príjem z prenájmu poľnohospodárskej pôdy. Nebolo preukázané, že by ich majetkové a zárobkové pomery boli také ťaživé a sociálne slabé, aby im bránili zaplatiť súdny poplatok z konania. Neboli teda splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, preto na odvolanie navrhovateľov neprihliadal.“

Podľa názoru ústavného súdu samotné nepriznanie oslobodenia od súdneho poplatku ešte nesignalizuje porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu; navyše k zastaveniu označeného konania napadnutým uznesením krajského súdu nedošlo.

Vzhľadom na toto rozhodnutie bolo už bez právneho významu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu na účely konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2004